

EU:n akkuasetus ja eri toimijoiden roolit merkintä- ja tietovaatimuksissa

Akkuasetuswebinaari 19.3.2024:
Akkujen uudet merkintä- ja tietovaatimukset

Johanna Routio
hallitussihteeri, ympäristöministeriö

EU:n akkuasetus

- https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2023.191.01.0001.01.FIN&toc=OJ%3AL%3A2023%3A191%3ATOOC
- Akkuasetus annettiin 12.7.2023 ja se tuli voimaan 17.8.2023.
 - Asetuksen soveltaminen alkoi 18.2.2024
 - Asetus sisältää merkittävän määrän erilaisia siirtymäsäännöksiä.
 - Asetuksessa on lisäksi useita delegoituja ja toimeenpanosäädöksiä ja niitä koskevia kaksoismääräaikoja (sen mukaan, ehditäänkö toimeenpanosäädös valmistella aikataulussaan > sen mukaan, kumpi ajankohta myöhäisin.)
- Ehdotuksella on kolme keskeistä tavoitetta:
 - Sisämarkkinoiden toiminnan vahvistaminen
 - Kiertotalouden edistäminen
 - Ympäristö- ja sosiaalisten vaikutusten vähentäminen akkujen elinkaaren kaikissa vaiheissa
- → kumotaan ja korvataan paristo- ja akkudirektiivi 2006/66/EY (sisältää siirtymäaikoja!)

Akkuasetuksen kansallinen täytäntöönpano on alkanut

- Akkuasetusta sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.
- Asetuksen tueksi tarvitaan myös kansallista täydentävää sääntelyä (lähinnä toimivaltaiset viranomaiset, seuraamukset). Kansallisesta lainsäädännöstä on myös kumottava kohdat, jotka ristiriidassa akkuasetuksen kanssa.
- Akkuasetuksen kansallinen täytäntöönpano toteutetaan kolmessa vaiheessa, akkuasetuksen siirtymäaikoja noudattaen. [Akkuasetuksen toimeenpano - Ympäristöministeriö](#)
 - I vaihe 2023-2024 (valmis): jätelakiin lisättiin luku 11 a akkujen ja paristojen vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksista.
 - II vaihe 2024 (valmistelussa): tarkoituksena on antaa akkuasetusta täydentävät säännökset akkujen ja paristojen markkinavalvontaviranomaisesta. Lisäksi tehtäisiin valtioneuvoston asetukseen paristoista ja akuista akkuasetuksen edellyttämät muutokset (haitalliset aineet, kielivaatimukset, ym).
 - III vaihe 2025: tehdään loput tarvittavat sääntelymuutokset (erityisesti tuottajavastuu, seuraamukset).
- siirtymävaiheessa sovelletaan akkuasetusta sekä kansallista lainsäädäntöä osin yhtä aikaa.

VNA paristoista ja akuista 14 §: Paristoon, akkuun ja paristoyksikköön tehtävät merkinnät

- 14 §:n mukaan tuottajan on huolehdittava, että markkinoille saatettavissa paristoissa, akuissa ja paristoyksiköissä on niiden erilliskeräystä ja raskasmetallisisältöä osoittavat liitteen 2 mukaiset merkinnät.
- Akkuasetuksen 95 artiklan mukaan merkintöjä koskevan (vanhan) akkudirektiivin 2006/66/EY 21 artiklan 2 kohdan soveltamista jatketaan 18.8.2026.
- Akkuasetuksen 13 artiklan alakohta 4 erilliskeräysmerkinnästä tulee voimaan 18.8.2025.
- Valtioneuvoston asetuksen paristoista ja akuista 14 §:n 1 momentti tulisi kumottavaksi 18.8.2025 alkaen ja 14 §:n 2 momentti 18.8.2026 alkaen. Nämä muutokset toteutettaisiin osana akkuasetuksen täytäntöönpanon viimeistä vaihetta vuonna 2025.

Akkujen ja paristojen kestävyys-, turvallisuus-, merkintä- ja tietovaatimukset akkuasetuksessa

- Akkuasetuksen 5 artiklan mukaan akkuja ja paristoja saa saattaa markkinoille tai ottaa käyttöön ainoastaan, jos ne täyttävät seuraavat vaatimukset:
 - a) 6–10 ja 12 artiklassa vahvistetut kestävyys- ja turvallisuusvaatimukset; ja
 - b) III luvussa vahvistetut merkintä- ja tietovaatimukset.
- Akkuasetuksen 13 artiklassa säädetään akkujen ja paristojen merkinnöistä (vaiheittain voimaantuleva) ja 14 artiklassa akkujen toimintakuntoa ja odotettua käyttöikää koskevista tiedoista (voimaan 18.8.2024).

Merkintä- ja tietovaatimukset: valmistajien velvollisuudet 1/2

- Valmistajalla tarkoitetaan akkuasetuksen mukaan ”luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka valmistaa taikka suunnitteluttaa tai valmistuttaa akkuja tai paristoja ja pitää niitä kaupan omalla nimellään tai tavaramerkillään tai ottaa niitä käyttöön omia tarkoituksiaan varten.”
- 38 artiklan mukaan saattaessaan akkua tai paristoa markkinoille tai ottaessaan sitä käyttöön, myös valmistajan omiin tarkoituksiin, valmistajien on varmistettava, että akku tai paristo
 - a) on suunniteltu ja valmistettu 6–10 artiklan sekä 12 ja 14 artiklan mukaisesti, ja että sen mukana on selkeät, ymmärrettävät ja helppolukuiset ohjeet ja turvallisuustiedot yhdellä tai useammalla kielellä, jota loppukäyttäjät ymmärtävät vaivatta, siten kuin se jäsenvaltio, jossa akku tai paristo saatetaan markkinoille tai otetaan käyttöön, on ne määritellyt; ja
 - b) siinä on 13 artiklan mukaiset merkinnät.

Merkintä- ja tietovaatimukset: valmistajien velvollisuudet 2/2

- Valmistajien on ennen akun tai pariston saattamista markkinoille tai ennen sen käyttöönottoa laadittava liitteessä VIII tarkoitetut tekniset asiakirjat ja suoritettava tai suorituttava 17 artiklassa tarkoitettu vaatimustenmukaisuuden arviointimenettely.
- Jos akun tai pariston vaatimustenmukaisuus sovellettavien vaatimusten suhteen on osoitettu 17 artiklassa tarkoitetulla asiaankuuluvalla vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyllä, valmistajien on laadittava EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus 18 artiklan mukaisesti ja kiinnitettävä CE-merkintä 19 ja 20 artiklan mukaisesti.
- Valmistajien on varmistettava, että niiden markkinoille saattamiin akkuihin ja paristoihin on merkitty mallitunniste ja erä- tai sarjanumero tai tuotenumero tai jokin muu merkintä, jonka ansiosta ne voidaan tunnistaa.
- **Valmistajan** on ilmoitettava nimensä, rekisteröity tuotenimensä tai rekisteröity tavaramerkkinsä, yhden yhteys pisteensä postiosoite sekä internet- ja sähköpostiosoitteensa, jos saatavilla. **(suomenkielisessä käännöksessä virhe ko. kohdassa)**
- Valmistajien, jotka katsovat tai joilla on syytä uskoa, että akku tai paristo, jonka ne ovat saattaneet markkinoille tai ottaneet käyttöön, ei ole yhden tai useamman 6–10 artiklassa sekä 12, 13 ja 14 artiklassa säädetyn sovellettavan vaatimuksen mukainen, on viipymättä ryhdyttävä tarvittaviin korjaaviin toimiin kyseisen akun tai pariston saattamiseksi vaatimusten mukaiseksi, sen poistamiseksi markkinoilta tai sitä koskevan palautusmenettelyn järjestämiseksi tarvittaessa.
- Talouden toimijoita, jotka toteuttavat tuotteiden valmistelua uudelleenkäyttöön tai käyttötarkoituksen muuttamiseen tai käyttötarkoituksen muuttamista tai uudelleenvalmistusta ja saattavat markkinoille tai ottavat käyttöön akun tai pariston, jolle on tehty jokin kyseisistä toimenpiteistä, on pidettävä tässä asetuksessa tarkoitettuna valmistajana.

Merkintä- ja tietovaatimukset: maahantuojien velvollisuudet 1/2

- Maahantuojalla tarkoitetaan akkuasetuksen mukaan ”unioniin sijoittautunutta luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka saattaa markkinoille kolmannelta maasta peräisin olevan akun tai pariston.”
- 41 artiklan mukaan maahantuojat saavat saattaa markkinoille ainoastaan 6–10 artiklan sekä 12, 13 ja 14 artiklan mukaisia akkuja ja paristoja. Ennen akun tai pariston saattamista markkinoille maahantuojan on tarkistettava, että
 - a) liitteessä VIII tarkoitettu EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus ja tekniset asiakirjat on laadittu ja että valmistaja on suorittanut 17 artiklassa tarkoitetun asiaankuuluvan vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyn;
 - b) akussa tai paristossa on 19 artiklassa tarkoitettu CE-merkintä, ja siinä on 13 artiklan mukaiset merkinnät;
 - c) akun tai pariston mukana on 6–10 artiklan sekä 12, 13 ja 14 artiklan mukaisesti vaaditut asiakirjat sekä ohjeet ja turvallisuustiedot, jotka on laadittu yhdellä tai useammalla kielellä, jota loppukäyttäjät ymmärtävät vaivatta, siten kuin se jäsenvaltio, jonka markkinoilla akku tai paristo on tarkoitus asettaa saataville, on ne määritellyt; ja
 - d) valmistaja on noudattanut 38 artiklan 6 ja 7 kohdassa säädettyjä vaatimuksia (mallitunniste ja erä- tai sarjanumero tai tuotenumero, valmistajan yhteystiedot).

Merkintä- ja tietovaatimukset: maahantuojien velvollisuudet 2/2

- Maahantuojien on ilmoitettava nimensä, rekisteröity tuotenimensä tai rekisteröity tavaramerkkinsä, yhden yhteys pisteensä postiosoite, internetosoitteen ja sähköpostiosoitteen, jos saatavilla.
- Maahantuojien on varmistettava, että sinä aikana, jona akku tai paristo on heidän vastuullaan, varastointi- tai kuljetusolosuhteet eivät vaaranna sen vaatimustenmukaisuutta 6–10 artiklan sekä 12, 13 ja 14 artiklan suhteen.
- Jos maahantuoja katsoo tai sillä on syytä uskoa, että akku tai paristo ei ole 6–10 artiklan eikä 12, 13 ja 14 artiklan mukainen, maahantuoja ei saa saattaa kyseistä akkua tai paristoa markkinoille ennen kuin se on saatettu vaatimusten mukaiseksi. Jos akku tai paristo aiheuttaa riskin, maahantuojan on lisäksi tiedotettava asiasta valmistajalle ja markkinavalvontaviranomaisille.

Merkintä- ja tietovaatimukset: jakelijoiden velvollisuudet 1/2

- Jakelijoilla tarkoitetaan akkuasetuksen mukaan ” muuta toimitusketjuun kuuluvaa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä kuin valmistajaa tai maahantuoja, joka asettaa akun tai pariston saataville markkinoilla.”
- Ennen akun tai pariston asettamista saataville markkinoilla jakelijoiden on tarkistettava, että
 - a) tuottaja on rekisteröity 55 artiklassa tarkoitettuun tuottajien rekisteriin;
 - b) akussa tai paristossa on 19 artiklassa tarkoitettu CE-merkintä, ja siinä on 13 artiklan mukaiset merkinnät;
 - c) akun tai pariston mukana on 6 - 10 artiklan ja 12, 13 ja 14 artiklan nojalla vaaditut asiakirjat ja ohjeet ja turvallisuustiedot, jotka on laadittu yhdellä tai useammalla kielellä, jota loppukäyttäjät ymmärtävät vaivatta, siten kuin se jäsenvaltio, jonka markkinoilla akku tai paristo asetetaan saataville tai otetaan käyttöön, on ne määritellyt; ja
 - d) valmistaja ja maahantuoja ovat noudattaneet 38 artiklan 6 ja 7 kohdassa sekä 41 artiklan 3 kohdassa säädettyjä vaatimuksia.

Merkintä- ja tietovaatimukset: jakelijoiden velvollisuudet 2/2

- Jos jakelija katsoo tai sillä on syytä uskoa, että akku tai paristo ei ole 6–10 artiklan tai 12, 13 tai 14 artiklan mukainen, jakelija ei saa asettaa kyseistä akkua tai paristoa saataville markkinoilla ennen kuin se on saatettu vaatimusten mukaiseksi. Jos akku tai paristo aiheuttaa riskin, jakelijan on ilmoitettava valmistajalle tai maahantuojalle ja markkina valvontaviranomaisille.
- Jakelijoiden on varmistettava, että sinä aikana, jona akku tai paristo on heidän vastuullaan, varastointi- tai kuljetusolosuhteet eivät vaaranna sen vaatimustenmukaisuutta 6–10 artiklan sekä 12, 13 ja 14 artiklan suhteen.
- Jakelijoiden, jotka katsovat tai joilla on syytä uskoa, että akku tai paristo, jonka ne ovat asettaneet saataville markkinoilla, ei ole 6–10 artiklan tai 12, 13 tai 14 artiklan mukainen, on varmistettava tarvittavien korjaavien toimien toteuttaminen kyseisen akun tai pariston saattamiseksi vaatimusten mukaiseksi tai sen poistamiseksi markkinoilta tai palautusmenettelyn järjestämiseksi tarvittaessa.

Tapaukset, joissa valmistajien velvollisuuksia sovelletaan maahantuojaan ja jakelijoihin

- Akkuasetuksen 44 artikla: Maahantuoja tai jakelijaa pidetään akkuasetusta sovellettaessa valmistajana ja sitä koskevat samat velvoitteet kuin valmistajaa 38 artiklan mukaisesti, jos jokin seuraavista edellytyksistä täyttyy:
 - a) akku tai paristo saatetaan markkinoille tai otetaan käyttöön kyseisen maahantuojan tai jakelijan omalla nimellä tai tavaramerkillä;
 - b) kyseinen maahantuoja tai jakelija muuttaa jo markkinoille saatettua tai käyttöön otettua akkua tai paristoa tavalla, joka voisi vaikuttaa tämän asetuksen asiaankuuluvien vaatimusten täyttymiseen; tai
 - c) kyseinen maahantuoja tai jakelija muuttaa jo markkinoille saatetun tai käyttöön otetun akun tai pariston käyttötarkoituksen.

Uudelleenkäytetyt tai käyttötarkoitukseltaan muutetut akut ja paristot

- 45 artiklan mukaan talouden toimijoiden, jotka saattavat markkinoille tai ottavat käyttöön akkuja ja paristoja, jotka on **valmisteltu uudelleenkäyttöön tai käyttötarkoituksen muuttamiseen** tai joiden **käyttötarkoitus on muutettu tai jotka on uudelleen valmistettu**, on varmistettava, että akku tai paristo on tämän asetuksen vaatimusten, muun unionin oikeuden asiaankuuluvien tuotevaatimusten ja ympäristön ja ihmisten terveyden suojelua ja kuljetusten turvallisuutta koskevien vaatimusten mukainen ottaen huomioon sen, että kyseinen akku tai paristo saattaisi edellä mainittujen toimenpiteiden seurauksena kuulua eri akku- tai paristoluokkaan.
- Johdanto-osa, kohta 14:
 - akkujen tai paristojen, jotka on valmisteltu uudelleenkäyttöön tai käyttötarkoituksen muuttamiseen tai joiden käyttötarkoitus on muutettu tai jotka on uudelleen valmistettu, katsotaan saatetuiksi markkinoille uudelleen, ja sen vuoksi niiden olisi oltava akkuasetuksen mukaisia.
 - Lisäksi tuotesääntelyä koskevan unionin kehyksen mukaisesti kolmannesta maasta tuotua käytettyä akkua tai paristoa pidetään markkinoille saatettuna, kun se saapuu unioniin ensimmäistä kertaa.
 - Sen vuoksi kolmannesta maasta tuodun akun tai pariston, joka on uudelleenkäytön, käyttötarkoituksen muuttamisen, uudelleenvalmistuksen taikka uudelleenkäyttöön valmistelun tai käyttötarkoituksen muuttamiseen valmistelun kohteena, olisi oltava akkuasetuksen mukainen.

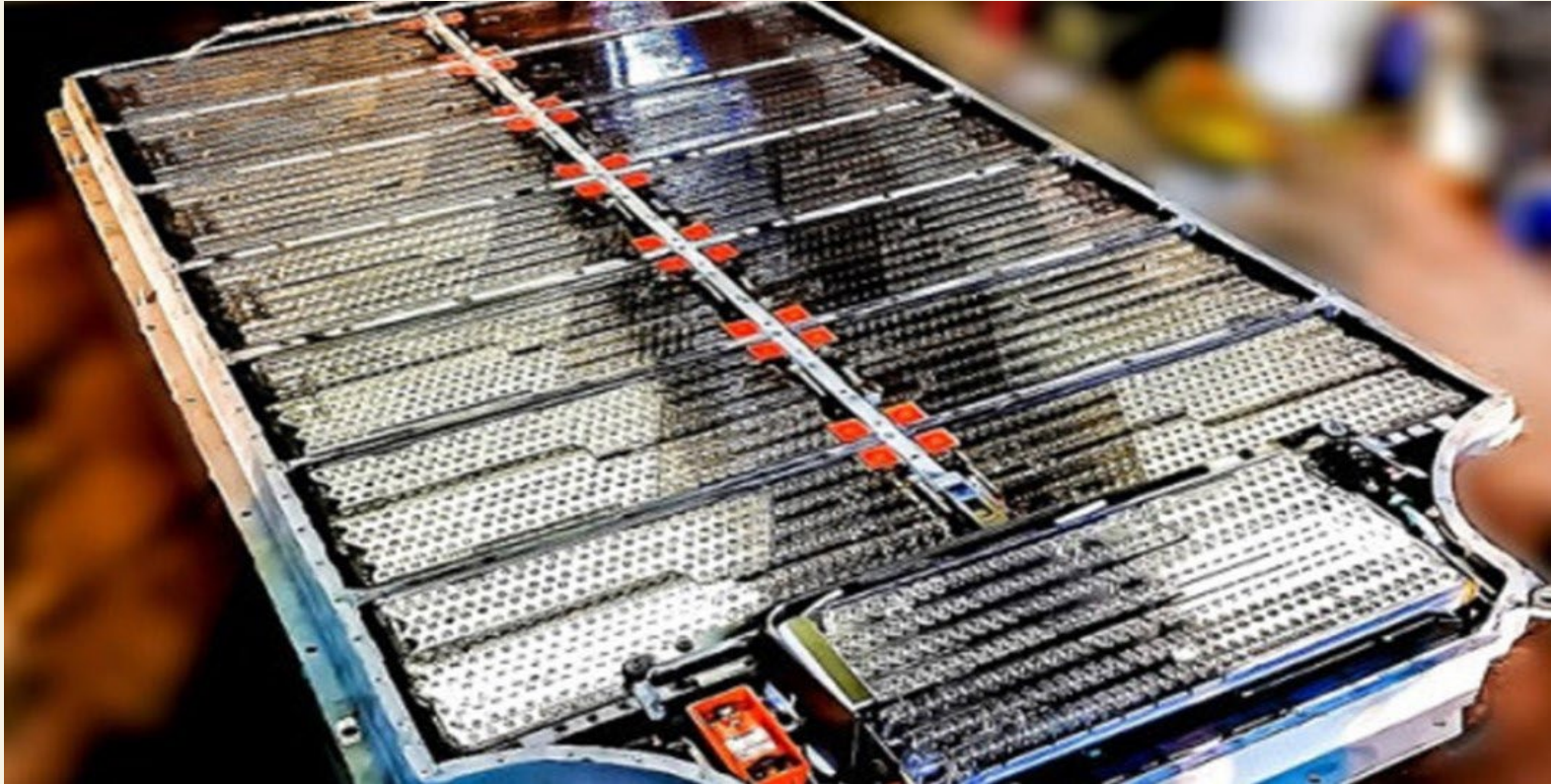

Muiden talouden toimijoiden rooleja

- 39 artiklan mukaan **akkukennojen ja akkumoduulien toimittajien** on, toimittaessaan akkukennoja tai -moduuleita valmistajalle, annettava tämän asetuksen vaatimusten noudattamiseksi tarvittavat tiedot ja asiakirjat.
- 40 artiklan mukaan valmistaja voi kirjallisella toimeksiannolla nimetä **valtuutetun edustajan**.
 - Valtuutetulla edustajalla tarkoitetaan akkuasetuksen mukaan ”unioniin sijoittautunutta luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jolla on valmistajan antama kirjallinen toimeksianto hoitaa valmistajan puolesta tietyt tehtävät valmistajalle tämän asetuksen IV ja VI luvun nojalla kuuluvien velvoitteiden osalta.”
 - Valmistajan velvollisuudet 1 kohdassa ja 48–52 artiklassa säädetyt velvollisuudet ja teknisten asiakirjojen laatimisvelvollisuus eivät kuulu valtuutetun edustajan toimeksiantoon.
- 43 artiklan mukaan **jakelupalvelujen tarjoajien** on varmistettava, että niiden käsittelemien akkujen ja paristojen varastoinnin, pakkaamisen, edelleenohjaamisen tai lähettämisen aikaiset olosuhteet eivät vaaranna akkujen ja paristojen vaatimustenmukaisuutta 6– 10 artiklan sekä 12, 13 ja 14 artiklan suhteen.

Lisätietoja

Tesla Model S battery (Tesla)

<https://ym.fi/hankesivu?tunnus=YM005:00/2023>

CONFIDENTIAL

Johanna Routio, johanna.routio@gov.fi, puh. 050 471 0245

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the
Environment

